ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1961

Vyhlásené: 12.12.1961 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

**144**

# VYHLÁŠKA
**Ministerstva financií**
z 8. decembra 1961,
**ktorou sa vykonáva zákon č. 143/1961 Zb. o domovej dani**

Ministerstvo financií ustanovuje podľa § 24 ods. 2 č. 1 zákona č. 143/1961 Zb. o domovej dani (ďalej len „zákon“):

## I. diel
## Daňová povinnosť

### K § 2

(1) Domovej dani podliehajú budovy zriadené a určené podľa svojej hospodárskej povahy pre trvalé účely bez zreteľa na to, aký materiál sa použil na ich zriadenie. Budovou sa rozumie každé stavanie, i keď je zriadené v zemi. Časové obmedzenie trvania budovy nie je však na prekážku povinnosti k dani.

(2) Za budovy zriadené pre trvalé účely nemožno považovať napríklad budovy postavené na dobu prevádzania určitej stavby (staveniskové zariadenia, kantíny, šatne), stánky pre predaj na verejnom priestranstve, kabíny na brehu riek a pod.

(3) Domovej dani podliehajú budovy (ich časti), ktoré slúžia obytným účelom, výrobe, obchodu alebo poskytovaniu služieb, garáže a pod. Dani podliehajú aj chaty, altány a pod., ak výmera zastavanej plochy je najmenej 8 $m^2$.

(4) Budovami, ktoré sú v socialistickom vlastníctve, sú najmä budovy,

a) ktoré sú národným majetkom a boli zverené do správy alebo užívania organizáciám socialistického sektora, budovy ústredných a ostatných úradov a orgánov, národných výborov, súdov a ostatných zariadení a organizácií hospodáriacich podľa rozpočtov, ktoré sú súčasťou štátneho rozpočtu,

b) ktoré sú vo vlastníctve družstevných organizácií (napr. výrobných, spotrebných alebo bytových družstiev, jednotných roľníckych družstiev, družstevných zväzov a ich podnikov a pod.) alebo spoločenských organizácií (napr. politických strán, ROH, ČSM, SČSP, ČSTV, SPB, ČSČK, Zväzarmu, cirkví a náboženských spoločností a pod.).

Tieto budovy nepodliehajú dani bez zreteľa na to, na aké účely slúžia a akým spôsobom sa používajú.

(5) Ak slúži časť budovy na účely obytné a časť budovy ako budova hospodárska na účely poľnohospodárskej výroby, započítava sa do zastavanej plochy rozhodnej pre vyrubenie dane len

plocha zastavaná obytnou časťou budovy. Na plochu zastavanú samostatnými hospodárskymi budovami slúžiacimi pre poľnohospodársku výrobu sa neprihliada.

**K § 3**

(6) Ak budova patrí spoločne niekoľkým osobám (spoluvlastníkom), vyrubí sa daň osobe, ktorú spoluvlastníci na tento účel označili, inak ktorejkoľvek z nich.

(7) Ak patrí budova spoločne fyzickým osobám alebo právnickým osobám nesocialistického sektora a socialistickým organizáciám, vyrubí sa daň len súkromným osobám, a to pomerne sumou zodpovedajúcou ich vlastníckym podielom.

**K § 5**
**Spôsob vyrubenia dane**

(8) Z rodinných domčekov sčasti obývaných vlastníkom alebo osobami vlastníkovi blízkymi (ods. 9) a sčasti prenajatých iným osobám vyrubuje sa daň podľa zastavanej plochy. Pri rodinných domčekoch celkom prenajatých alebo celkom užívaných inými osobami než vlastníkom a osobami vlastníkovi blízkymi vyrubuje sa daň podľa nájomného alebo ceny užívania.

(9) Osobami vlastníkovi blízkymi sú jeho manžel, osoby, ktoré sú s ním alebo s jeho manželom príbuzné buď v pokolení priamom alebo v pokolení pobočnom až do bratranca (sesternice) včítane a iné osoby, ktoré s ním žijú v spoločnej domácnosti ako členovia rodiny; pomeru príbuzenskému sa rovná pomer založený osvojením.

**K § 7**
**Vznik a zánik daňovej povinnosti**

(10) Vlastník je povinný hlásiť zmeny rozhodné pre vyrubenie dane do 15 dní odo dňa, keď zmena nastala.

(11) Ak vznikne za platnosti zákona daňová povinnosť z budovy, z ktorej sa vyrubuje daň podľa zastavanej plochy, vyrubí sa daň na rok, v ktorom daňová povinnosť vznikla, podľa stavu ku dňu vzniku daňovej povinnosti sumou zodpovedajúcou toľkým dvanástinám ročnej dane, koľko celých mesiacov chýba do konca roku, v ktorom daňová povinnosť vznikla. Na nasledujúci kalendárny rok sa už vyrubí daň celou ročnou sumou.

(12) Ak vznikne daňová povinnosť z budovy, z ktorej sa vyrubuje daň podľa nájomného a ceny užívania, vyrubí sa daň na rok, v ktorom daňová povinnosť vznikla, po jeho uplynutí z nájomného a z ceny užívania pripadajúce na dobu odo dňa vzniku daňovej povinnosti do konca roku, v ktorom daňová povinnosť vznikla, po zrážke odpočítateľných položiek (§ 11 zákona) pripadajúcich na túto dobu. Na nasledujúci kalendárny rok vyrubí sa daň tak, že sa nájomné a cena užívania (po zrážke odpočítateľných položiek) za časť roka, v ktorom daňová povinnosť vznikla, prepočítajú na celý rok.

(13) Ak zanikne daňová povinnosť z budovy, z ktorej sa vyrubuje daň podľa zastavanej plochy, v priebehu roka, odpíše sa z dane vyrubenej na tento rok suma zodpovedajúca toľkým dvanástinám ročnej dane, koľko celých mesiacov chýba do konca roka, v ktorom daňová povinnosť zanikla.

(14) Ak zanikne daňová povinnosť z budovy, z ktorej sa vyrubuje daň podľa nájomného a ceny užívania, v priebehu roka, upraví sa vyrubenie dane na tento rok podľa nájomného a ceny užívania za dobu od začiatku roka, v ktorom daňová povinnosť zanikla, do dňa jej zániku, po zrážke odpočítateľných položiek.

(15) Ak dôjde v priebehu roka ku zmene v spôsobe vyrubenia dane tým,

a) že pri budove, ktorá podlieha dani zo zastavanej plochy, vzniknú podmienky pre vyrubenie dane podľa nájomného a ceny užívania, vyrubí sa daň nanovo odo dňa vzniku podmienok pre nový spôsob vyrubenia; daň vyrubená podľa zastavanej plochy pripadajúca na zvyšok roka sa odpíše,

b) že pri budove, ktorá podlieha dani podľa nájomného a ceny užívania, vzniknú podmienky pre vyrubenie dane podľa zastavanej plochy, vyrubí sa daň nanovo od začiatku mesiaca nasledujúceho po dni, keď došlo ku zmene podmienok.

V obidvoch prípadoch sa vyrubí daň pre zvyšok kalendárneho roka i pre rok nasledujúci obdobne podľa ustanovenia odsekov 11 a 12.

(16) Zmeny v osobe vlastníka (ak ide o súkromné osoby), ku ktorým dôjde v priebehu roka, sú pre vyrubenie dane nerozhodné; prípadné nároky na náhradu dane za príslušnú časť roka medzi vlastníkmi možno uplatniť jedine občianskoprávne.

## II. diel
## Vyrubenie dane podľa zastavanej plochy

### K § 8

(17) Domami, ktoré vzhľadom na svoje stavebné usporiadanie plnia účel rodinných domčekov, rozumejú sa domy stavebne usporiadané ako rodinné domčeky, ktoré sa však nepovažujú za rodinné domčeky v zmysle predpisov o hospodárení s bytmi*) len preto, že majú viac obytných miestností a že plošná výmera týchto miestností je väčšia, než ustanovujú uvedené predpisy.

(18) Domami, ktoré vzhľadom na okruh užívateľov plnia účel rodinných domčekov, rozumejú sa domy, ktoré nemajú podstatné znaky obytných domov určených na prenajímanie za účelom bezprácnych ziskov a sa skutočne celkom užívajú na obývanie spoluvlastníkmi alebo vlastníkom (spoluvlastníkmi) a osobami mu blízkymi (ods. 9).

(19) Domami, ktoré vzhľadom na iné skutočnosti plnia účel rodinných domčekov, rozumejú sa domy, ktoré nemajú podstatné znaky obytných domov určených na prenajímanie za účelom bezprácneho zisku a ktoré nemožno bez neúmerného nákladu upraviť tak, aby v nich mohlo byť viac samostatných bytov zodpovedajúcich dnešným požiadavkám na úroveň bývania.

### K § 9
### Sadzba dane

(20) Zastavanou plochou je plocha budovou skutočne pokrytá. Plocha garáže, práčovne a pod. sa ku zastavanej ploche pripočítava, ak sú takéto stavania mimo hlavnej budovy. Plocha kôlne na palivo (i murovanej) a na drobné hospodárske zvieratá, plocha zrušených prevádzkární a zrušených hospodárskych budov nepoužívaných na bytové účely, ani za garáže, práčovne a pod., ako i nádvoria a cesty sa do zastavanej plochy nezapočítavajú. Rovnako sa nezapočítavajú do zastavanej plochy schody, ktoré sú mimo pôdorysu budovy a k budove len priliehajú. Plocha priechodu, ak je nad ním obytné poschodie, započítava sa plne do výmery zastavanej plochy domu. Ak tomu tak nie je, započítava sa plocha priechodu do výmery zastavanej plochy domu len polovicou.

(21) Pre sadzbu dane je rozhodný počet obyvateľov obce zistený posledným sčítaním ľudu. Miestny národný výbor môže určiť, že sa daň vyberá najbližšie nižšou alebo najbližšie vyššou sadzbou dane, ak počet obyvateľov obce v období medzi dvoma sčítaniami ľudu podstatne prevýši hranicu rozhodnú pre doterajšiu sadzbu dane alebo pod ňu klesne.

(22) Kúpeľnými miestami, v ktorých sa vyrubuje daň sadzbou uvedenou v § 9 ods. 1 písm. e) zákona, sú: Bojnické kúpele, Františkove Lázne, Karlove Vary, Lázne Jeseník, Lúčky, Luhačovice, Mariánske Lázne, Piešťany, Poděbrady, Rajecké Teplice, Sliač, Teplice u Hranic, Trenčianske Teplice, Vyšné Ružbachy.

(23) Sadzbou uvedenou v § 9 ods. 1 písm. e) zákona vyrubuje sa daň len v tých častiach kúpeľného miesta, ktoré určí miestny národný výbor. V ostatných častiach kúpeľného miesta sa vyrubuje daň sadzbou zodpovedajúcou počtu obyvateľov celého kúpeľného miesta. Miestny národný výbor vyhlási spôsobom v mieste obvyklým, akou sadzbou sa daň vyrubuje v jednotlivých častiach kúpeľného miesta.

(24) Za poschodovú budovu sa nepovažuje budova s podkrovím (manzardkou), podlahová plocha ktorého nedosahuje polovicu výmery zastavanej plochy. Podlahovou plochou podkrovia sa rozumie plocha všetkých miestností a predsiene (chodieb) v podkroví, nie však podlahová plocha povaly. Pri posudzovaní, či ide o poschodovú budovu, neprizerá sa na suterén. Za budovu čiastočne prenajatú považuje sa len budova, ktorá je čiastočne prenajatá iným osobám než osobám vlastníkovi blízkym.

(25) Za osobitne dobre vybavené obytné budovy sa považujú budovy, v ktorých sú uzavreté byty s ústredným, diaľkovým alebo etážovým kúrením, s obytnými alebo na obývanie spôsobilými halami a pod.

(26) Domovou záhradou je záhrada súvisiaca s pozemkom, na ktorom je budova, i keď súvislosť je prerušená verejnou komunikáciou. Za domovú sa však nepovažuje záhrada slúžiaca na poľnohospodársku výrobu, z ktorej sa príjmy zdaňujú pôdohospodárskou daňou alebo by boli touto daňou zdanené, keby neboli od nej oslobodené (napr. u členov jednotných roľníckych družstiev). Pri použití vyššej sadzby nad dolnú hranicu pre vyrubenie dane z obytnej budovy s domovou záhradou prihliada národný výbor na veľkosť a polohu záhrady (na rovine, na svahu a pod.); daň sa však nezvýši, ak nepresahuje výmera domovej záhrady 1 000 $m^2$.

(27) Daň s prípadným zvýšením (§ 14 ods. 4 zákona) sa zaokrúhľuje hore na celé Kčs.

## III. diel
## Vyrubenie dane podľa nájomného a ceny užívania

### K § 10

(28) Ak bola budova (jej časť) prenajatá po časť roka, započítava sa nájomné do základu dane (§ 12 zákona) len za čas, po ktorý bola prenajatá.

(29) Plnenie v naturáliách, pracovných výkonoch alebo iných majetkových výhodách sa ocení podľa cien v mieste obvyklých.

(30) Príslušenstvom budovy sú veci a zariadenia, ktoré patria vlastníkovi budovy a ktoré sa s budovou trvale užívajú. Sú to napr. osvetľovacie zariadenia, výkladné skrine, výťahy, ústredné kúrenie a pod. V domoch, v ktorých sa odplaty za ústredné (diaľkové) vykurovanie a za dodávku teplej vody majú účtovať oddelene od nájomného,*) sa tieto odplaty neuvedú v priznanom nájomnom a neodpočítajú sa ako odpočítateľné položky.

(31) Ak je nájomné nevymožiteľné, môže národný výbor základ dane úmerne znížiť.

(32) Podľa ceny užívania vyrubuje sa daň,

a) ak sú časti budovy užívané vlastníkom alebo prenechané iným osobám na užívanie zadarmo alebo za nájomné nižšie, ako určujú cenové predpisy, alebo ak sa z nich nájomné odpustilo,

b) ak sa prenechávajú zamestnancom vlastníka budovy (napr. domovníkovi) zadarmo alebo za plat započítaný do mzdy služobné alebo naturálne byty,

c) ak sa prenechajú budovy alebo ich časti na trvalé či prechodné ubytovanie i s bytovým zariadením za jednotnú odplatu,

d) ak sa budovy alebo časti budov prenechávajú zároveň s inými majetkovými predmetmi alebo právami na užívanie za jednotnú odplatu.

(33) Ak sa prenechá budova (jej časť) na trvalé alebo prechodné ubytovanie i s bytovým zariadením za jednotnú odplatu, považuje sa za cenu užívania jednotná odplata znížená o primeranú sumu pripadajúcu na odplatu za užívanie nábytku, zariadenia alebo za posluhu, najviac však o 50 %.

(34) Cena užívania domovej záhrady sa určí sumou zodpovedajúcou nájomnému, ktoré by sa dosiahlo prenájmom záhrady s prihliadnutím na veľkosť a polohu záhrady, prípadne na spôsob a rozsah užívania.

## K § 11
## Odpočítateľné položky

(35) Poplatník si môže odpočítať od úhrnu nájomného a ceny užívania sumy, o ktorých preukáže dokladmi, že ich zaplatil na úhradu týchto výdavkov v minulom roku.

(36) Súčasťou nákladov spojených s výkonom domovníckych prác (prípadne kuriča) a odmeny za tieto práce [§ 11 písm. d) zákona] je aj poistné platené vlastníkom budovy ako zamestnávateľom domovníka (kuriča) podľa predpisov o nemocenskom poistení. Náhrada týchto nákladov a odmeny sú odpočítateľnou položkou, i keď časť prác (buď domovníckych alebo iných) vykonáva z príkazu vlastníka alebo jeho zástupcu osoba, ktorá nie je v pracovnom pomere domovníckom. Ak vlastník (spoluvlastník) vykonáva domovnícke práce sám, hodnota týchto prác nie je odpočítateľná. Ak vykonáva tieto práce osoba, ktorá žije s vlastníkom v spoločnej domácnosti, možno vyplatenú odmenu za tieto práce uznať za odpočítateľnú položku len vtedy, ak sa hodnoverne preukáže, že uvedená osoba domovnícke práce skutočne vykonáva a že ide o odmenu primeranú.

(37) Náhradu iných než v § 11 zákona uvedených výdavkov spojených so správou budovy nemožno odpočítať od úhrnu nájomného a ceny užívania. Najmä nemožno odpočítať napr. peňažnú náhradu za naturálny byt pre domovníka, výdavky za osvetľovanie schodišťa, chodieb a iných priestorov v budove prístupných nájomníkom alebo iným osobám, odplatu za čistenie komínov, odplatu za elektrický prúd pre výťah a pod.

## K § 12
## Základ a sadzba dane

(38) Základ dane sa zaokrúhľuje do sumy Kčs 50 dole a nad sumu Kčs 50 hore na sumu deliteľnú stom.

(39) Daň s prípadným zvýšením (§ 14 ods. 4 zákona) sa zaokrúhľuje hore na celé Kčs.

(40) Ak v priebehu roka vznikne daňová povinnosť (odsek 12), pre výšku daňovej sadzby je rozhodný základ dane prepočítaný na celý rok.

## IV. diel
## Spoločné ustanovenia

### K § 14
### Priznanie

(41) Pri budovách, z ktorých sa daň vyrubuje podľa zastavanej plochy, rozhodnými okolnosťami pre vyrubenie dane, ktoré je povinný vlastník oznámiť do 15 dní po nastavšej zmene, sú najmä každá stavebná zmena, ktorá znamená zmenu v doterajšom objeme budovy (prestavba, prístavba, nadstavba), stavba vedľajších budov (napr. garáže, práčovne a pod.), ktorých zastavaná plocha sa započítava pre vyrubenie dane do plochy budovou zastavanej, pri rodinných domčekoch aj prenájom alebo prenechanie užívania budovy iným osobám než osobám vlastníkovi blízkym (odsek 9) a pod. Okrem toho nový nadobúdateľ je povinný hlásiť zmenu vo vlastníckych pomeroch.

(42) Spoluvlastníci budovy oznámia národnému výboru spoločného splnomocnenca. Oznámenie sa podáva súčasne s priznaním, inak po zmene nastavšej vo vlastníckych pomeroch. Ak spoluvlastníci neoznámia spoločného splnomocnenca, národný výbor je oprávnený považovať ktoréhokoľvek spoluvlastníka za splnomocnenca ostatných.

(43) Pri budovách, z ktorých sa daň vyrubuje podľa nájomného a ceny užívania, vlastník je povinný dať priznanie k dani podpísať nájomníkom, ktorí potvrdia svojimi podpismi správnosť priznanej výšky nájomného. K priznaniu je povinný pripojiť doklady o uplatnených odpočítateľných položkách (§ 11 zákona).

### K § 15
### Vyrozumenie o predpise dane

(44) Začiatok, čas a miesto vyloženia predpisných zoznamov vyhlási miestny národný výbor spôsobom v mieste obvyklým.

### K § 18
### Platenie dane

(45) Ak v priebehu roka vznikne daňová povinnosť (odseky 11 a 12), daň je za čas odo dňa vzniku daňovej povinnosti do konca roku splatná v lehote určenej pre podanie priznania (§ 14 ods. 1 a 2 zákona). Pri budovách, z ktorých sa daň vyrubuje podľa nájomného a ceny užívania, môže národný výbor vlastníkovi budovy určiť preddavkové splátky v roku, v ktorom daňová povinnosť vznikla alebo v ktorom nastala zmena v spôsobe zdanenia v tom zmysle, že pri budove podrobenej dani podľa zastavanej plochy nastali podmienky pre zdanenie podľa nájomného a ceny užívania.

### K § 19
### Penále

(46) Penále vypočítané z dane včas nezaplatenej sa zaokrúhľuje hore na celé Kčs.

Účinnosť

(47) Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1962; použije sa prvý raz pri vyrubení dane na rok 1962.

**Prvý námestník ministra:**

**inž. Sucharda v. r.**

*) Zákon o hospodárení s bytmi a predpisy vydané na jeho vykonanie.

*) Vyhláška č. 197/1957 Ú. l. (Ú. v.) o odplate za ústredné (diaľkové) vykurovanie a za dodávku teplej vody.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.